

Mottagare
Regionstyrelsen

Uppdrag. Uppföljning- och utvärderingsplan för processen Verksamhetsplan

Förlag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att informationen tas emot.

Sammanfattning

I samband med att en ny styrmodell beslutades av regionfullmäktige den 20 juni 2022 (RF §108) beslutades även om förändringar i planeringsprocessen. Inga förändringar beslutades inom uppföljningsprocessen.

Till varje händelse i planerings- och uppföljningsprocessen ges anvisningar och mallar. Anvisningar och mallar är dels ett verktyg i styrning och uppsiktsplikt och dels ett sätt att hjälpa förvaltningen att planera och följa upp genom enhetlig struktur samt ge vägledning kring vad som behöver beaktas.

Utvärdering av arbetet med, och innehållet i, verksamhetsplan 2024 – 2028 kommer att ske under våren 2024. Utvärderingen kommer att ledas av regionstyrelseförvaltningen. Utvärderingen har till syfte att analysera om anvisningar och mall för verksamhetsplan har varit en hjälp i arbetet med att planera verksamheten samt om förvaltningarna har följt anvisningar och mall. Utvärderande samtal kommer dels ske i koncernledningsgruppen och dels i kvalitetsnätverket. Resultatet av utvärderingen kommer att ligga till grund för arbetet med anvisningar och mall för verksamhetsplan 2025 – 2029. Utvärdering kring om förväntade resultat uppnåtts kan först ske efter verksamhetsåret 2024.

I utvärderingsarbetet kommer bland annat nedan frågor att ställas:

- Har förvaltningarna fått bra förutsättningar för att planera sin verksamhet?
- Har planeringen i sin tur genererat förväntade resultat?
- Har förvaltningarna beaktat den omvärld och de rekommendationer som angivits?

Ärendebeskrivning

I samband med att en ny styrmodell beslutades av regionfullmäktige den 20 juni 2022 (RF §108) beslutades även om förändringar i planeringsprocessen.

Inga förändringar har beslutats inom uppföljningsprocessen.

Till varje händelse i planerings- och uppföljningsprocessen ges anvisningar och mallar. Anvisningar och mallar är dels ett verktyg i styrning och uppsiktsplikt och dels ett sätt att hjälpa förvaltningen att planera och följa upp genom enhetlig struktur samt ge vägledning kring vad som behöver beaktas.

Styra och vägleda genom enhetlig struktur samt peka ut områden att beakta

Inför verksamhetsåret 2024 upprättade varje förvaltning en verksamhetsplan. Verksamhetsplanen arbetas fram utifrån Region Gotlands mål och budget som bland annat innehåller regionfullmäktiges prioriteringar, regionfullmäktiges mål, ekonomiska förutsättningar och nämndspecifika uppdrag. Verksamhetsplanen har även en strategisk roll i planeringen. Syftet med verksamhetsplanen är att synliggöra den styrning som sker från regionfullmäktige och nämnder till förvaltning så att den blir känd och omhändertagen av förvaltningens verksamheter. Förvaltningens verksamhetsplan ger ledning och stöd i verksamheternas planering för att efterfölja och verkställa de beslut som är tagna i regionfullmäktige och nämnd. Verksamhetsplanen som har ett femårsperspektiv och årligen revideras, fastställs av nämnd.

Övriga underlag som ligger till grund för verksamhetsplanen är Region Gotlands omvärldsanalys, förvaltningens nulägeskarta samt Region Gotlands gemensamma planeringsförutsättningar.

Som en del av planeringsförutsättningarna, som presenterades under våren 2023 som grund för planeringen av kommande år, presenterades även en gemensam bild av omvärldens påverkan på Region Gotland och dess verksamheter. Våren 2023 lyftes bland annat OECD:s rekommendationer och den relevansbedömning som var gjord. Relevansbedömningen är ett underlag för att värdera och bedöma pågående processer, värdera och bedöma planering framåt samt för att belysa sammanhang mellan förvaltningar.

I mallen för verksamhetsplanen uppmanades varje förvaltning att beskriva hur omvärlden påverkar nämndens grunduppdrag utifrån ett femårsperspektiv. Förvaltningen skulle använda sig av omvärldsanalys, nulägeskarta samt OECD:s rekommendationer med tillhörande relevansbedömning.

Regionfullmäktiges prioriteringar är politiska prioriteringar för perioden 2024 – 2027. Prioriteringarna får bland annat kraft och når förflyttning genom de styrdokument som är kopplade till respektive prioritering. Regionfullmäktiges prioriteringar är således även en prioritering av de aktiverande styrdokument som regionfullmäktige tagit beslut om. Samordning kring arbetet inom respektive prioritering kommer att ske i bestämda forum som leds av regionstyrelseförvaltningen.

I anvisningarna för verksamhetsplan 2024 – 2028 uppmanades varje förvaltning, utifrån sin rådighet, att beskriva hur den skulle ta sig an regionfullmäktiges prioriteringar och hur förvaltningen planerade att samverka

med andra i arbetet. Förvaltningen uppmanades att hänvisa till de styrdokument som förvaltningen arbetar utifrån. Exempel på styrdokument som är kopplade till regionfullmäktiges prioriteringar är genomförandeprogrammen.

I planeringsprocessen ingår även en träff för att främja intern samverkan. Här finns möjlighet att ytterligare samordna arbetet med regionfullmäktiges prioriteringar och då lyfta vilka insatser som behöver genomföras av en eller flera förvaltningar, för att prioriteringarna ska få genomslag. Under kommande samverkansträff ges även möjlighet att samverka för att hitta samarbeten mellan prioriteringarna. På samverkansträffen deltar regiondirektör, nämndernas presidier, förvaltningschefer samt samordningsansvariga för prioriteringarna.

Nämndens mål utgörs både av koncerngemensamma mål och egna nämndmål som är beslutade utifrån politiska prioriteringar i nämndens grunduppdrag. Varje nämnd ansvarar för att planera aktiviteter som leder till målpåfyllelse.

Uppföljning- och utvärderingsplan för processen verksamhetsplan

Då delar i planeringsprocessen är nya krävs ett kontinuerligt utvärderingsarbete. I utvärderingsarbetet kommer bland annat nedan frågor att ställas:

- Har förvaltningarna fått bra förutsättningar att planera sin verksamhet?
- Har planeringen i sin tur genererat förväntade resultat?
- Har förvaltningarna beaktat den omvärld och de rekommendationer som angivits?

Region Gotlands uppföljningsprocess består i dagsläget av fyra uppföljningar och har till syfte att följa upp innehållet i årets mål och budget och således även följa upp innehållet i förvaltningarnas verksamhetsplan. Uppföljning av delårsrapport 1, delårsrapport 2 samt verksamhetsberättelse/årsbokslut summeras och analyseras på koncernnivå och redovisas till regionfullmäktige.

Regionfullmäktiges mål består båda av koncerngemensamma mål samt mål kopplade till specifika nämnder. Uppföljningen av regionfullmäktiges mål sker genom att följa resultat kopplade till respektive mål (indikatorer). Då resultaten även går att följa på nämndnivå kan en analys göras kring inom vilka mål och hos vilken nämnd ytterligare arbete behöver ske.

Regionfullmäktiges prioriteringar kommer följas upp av respektive nämnd och hos Gotlandshem samt på koncernnivå. Då nämnderna har olika rådighet över de insatser som behöver genomföras inom prioriteringarna blir den övergripande uppföljningen central. Då prioriteringarna når förflyttning genom de styrdokument som är kopplade till respektive prioritering baseras en del av uppföljningen på de genererade effekter som arbetet inom styrdokumentet kan påvisa. Regionfullmäktiges prioriteringar har sin utgångspunkt i Gotlands regionala utvecklingsstrategi, Vårt Gotland 2040, och dess effektmål.

Effektmålen har ett flertal indikatorer kopplade till sig som även kommer användas vid uppföljning och utvärdering av arbetet med prioriteringarna.

Utvärdering av arbetet med, och innehållet i, verksamhetsplan 2024 – 2028 kommer att ske under våren 2024. Utvärderingen kommer att ledas av regionstyrelseförvaltningen. Utvärderingen har till syfte att analysera om anvisningar och mall för verksamhetsplan har varit en hjälp i arbetet med att planera verksamheten samt om förvaltningarna har följt anvisningar och mall. Utvärderande samtal kommer att ske dels i koncernledningsgruppen och dels i kvalitetsnätverket. Resultatet av utvärderingen kommer att ligga till grund för arbetet med anvisningar och mall för verksamhetsplan 2025 – 2029. Utvärdering kring om förväntade resultat uppnåtts kan först ske efter verksamhetsåret 2024.

Regionstyrelseförvaltningen har tidigare alltid gjort en utvärdering inför att nya anvisningar för verksamhetsplan tagits fram. Då delar i planeringsprocessen är nya krävs nu en mer omfattande utvärdering för att avgöra om förändringarna har fått önskad effekt.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det finns en plan för hur utvärderingen av arbetet med verksamhetsplan ska ske. Förvaltningen har tidigare alltid gjort en utvärdering inför att nya anvisningar för verksamhetsplan tagits fram. Då delar i planeringsprocessen är nya krävs en mer omfattande utvärdering för att avgöra om förändringarna har fått önskad effekt. Resultatet av utvärderingen kommer ligga till grund för arbetet med anvisningar och mall för verksamhetsplan 2025 – 2029.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse daterad 2024-01-31
Anvisningar och mall för verksamhetsplan 2024 – 2028
PPT planerings- och uppföljningsprocessen

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Ulrika Jansson
Ekonomidirektör